

I. PHẦN MỞ ĐẦU

Trong lĩnh vực giáo dục phổ thông nhằm nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ, thực hiện tốt các nhiệm vụ của viên chức giảng dạy, đáp ứng các tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp cho giáo viên tiểu học hạng III. Đồng thời nhằm bồi dưỡng theo tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp giáo viên tiểu học hạng III và thi thăng hạng chức danh nghề nghiệp giáo viên tiểu học hạng III. Với những lí do trên, được Phòng giáo dục và đào tạo Huyện tổ chức mở lớp học bồi dưỡng theo tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp cho giáo viên 3 cấp: Mầm non, Tiểu học, Trung học cơ sở. Tôi đã đăng kí tham gia lớp học bồi dưỡng theo tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp cho giáo viên tiểu học hạng III.

Qua quá trình tập huấn được học tập và nghiên cứu cũng như sự hướng dẫn, truyền đạt của các thầy, cô giáo phụ trách giảng dạy Chương trình bồi dưỡng theo tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp giáo viên tiểu học ở hạng III, tôi nắm bắt được các nội dung như sau:

Nắm bắt xu hướng phát triển của giáo dục, tinh thần đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục, các mô hình trường học mới. Những mặt được và mặt hạn chế của các mô hình trường học đó. Vận dụng sáng tạo và đánh giá được việc vận dụng những kiến thức về giáo dục học và tâm sinh lý lứa tuổi vào thực tiễn giáo dục học sinh tiểu học của bản thân và đồng nghiệp. Chủ động, tích cực phối hợp với đồng nghiệp, nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn.

Nắm vững và vận dụng tốt chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước, quy định và yêu cầu của ngành, địa phương về giáo dục tiểu học; chủ động tuyên truyền và vận động đồng nghiệp cùng thực hiện tốt chủ trương của Đảng và pháp luật của Nhà nước về giáo dục nói chung và giáo dục tiểu học nói riêng. Hiểu rõ chương trình và kế hoạch giáo dục tiểu học; hướng dẫn được đồng nghiệp cùng thực hiện chương trình và kế hoạch giáo dục tiểu học.

Đặc biệt, bản thân là tổ trưởng chuyên môn nên việc được học qua chuyên đề “sinh hoạt tổ chuyên môn và công tác bồi dưỡng giáo viên trong trường tiểu học”. Là điều

rất may mắn và hữu ích cho bản thân tôi trong công tác quản lý tổ, trau dồi, học hỏi thêm về chuyên môn. Đó cũng chính là chuyên đề mà bản thân muốn hướng đến trong bài thu hoạch cuối khoá này cụ thể đó là phần “Sinh hoạt chuyên môn”.

II. NỘI DUNG

1. Lý do chọn đề tài:

a. Cơ sở lý luận:

Công tác sinh hoạt chuyên môn là một hoạt động hết sức quan trọng trong tất cả các hoạt động của trường học nói chung và trường tiểu học nói riêng. Sinh hoạt chuyên môn không chỉ giúp mỗi người giáo viên nâng cao năng lực chuyên môn cho bản thân mà còn là hoạt động tạo điều kiện cho tất cả các giáo viên trao đổi, hỗ trợ lẫn nhau trong công tác. Qua các buổi sinh hoạt chuyên môn, giáo viên được bổ sung và nâng cao những kiến thức chuyên môn trong thực tiễn, những kỹ năng mềm dẻo trong công tác giảng dạy và quản lý học sinh. Do đó vấn đề sinh hoạt chuyên môn hiện nay đang được các cấp quản lý giáo dục quan tâm và tìm giải pháp phù hợp để nâng cao chất lượng của buổi sinh hoạt chuyên môn thông qua đó nhằm nâng cao chất lượng dạy và học.

b. Cơ sở thực tiễn:

Trong những năm qua, công tác sinh hoạt chuyên môn ở các trường học nói chung và Trường tiểu học nói riêng đã được tổ chức thực hiện thường xuyên. Song các buổi sinh hoạt chuyên môn thường diễn ra theo hai hình thức: Hội thảo theo chuyên đề và dự giờ trao đổi, rút kinh nghiệm. Với các nội dung như triển khai học tập các văn bản chỉ đạo về chuyên môn của cấp trên, tập huấn phương pháp dạy học thường do Ban giám hiệu triển khai. Bên cạnh đó là việc tổ chức thảo luận, dự giờ trao đổi kinh nghiệm về một số bài học. Cả hai hình thức trên đã được thực hiện khá tốt góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh. Tuy nhiên các buổi sinh hoạt chuyên môn hiện nay còn bộc lộ nhiều vấn đề bất cập cần phải thay đổi. Còn có tình trạng đơn điệu cả về hình thức và nội dung, chưa đạt hiệu quả cao, một số giáo viên còn chưa chú trọng tự học tự bồi dưỡng chuyên môn. Đó là,

chất lượng các buổi sinh hoạt chuyên môn còn chưa cao. Nội dung sinh hoạt chuyên đề chưa được chú trọng, còn nhiều hạn chế. Trong một trường học nói chung và trong các tổ chuyên môn nói riêng, do đặc thù nội dung sinh hoạt của từng tổ khối khác nhau nên khối lượng công việc các tổ khối cũng sinh hoạt khác nhau. Do đó, việc tổ chức các hoạt động trong tổ chuyên môn cần phải được chú trọng. Hiện nay việc sinh hoạt ở một số tổ chuyên môn đôi lúc mang tính hình thức, chưa đem lại hiệu quả cao. Cho nên các tổ chuyên môn cần tìm các giải pháp để tổ chức sinh hoạt chuyên môn có chất lượng hơn. Năm học, trường Tiểu học là một đơn vị trường được coi là một trường học đa dạng về nội dung, chương trình dạy học như: Chương trình hiện hành của khối lớp 5. Chính vì đa dạng như vậy nên việc sinh hoạt chuyên môn của các tổ khối gặp rất nhiều khó khăn. Đây là những vấn đề mà chúng tôi trăn trở, suy nghĩ làm thế nào để nâng cao chất lượng các buổi sinh hoạt chuyên môn trong nhà trường. Do đó, chúng tôi quyết định chọn đề tài “Một số biện pháp nâng cao hiệu quả sinh hoạt chuyên môn ở trường tiểu học” để tìm ra các biện pháp nhằm thúc đẩy và đổi mới các hoạt động sinh hoạt chuyên môn tại trường tiểu học

2. Phạm vi, đối tượng nghiên cứu:

- Phạm vi: Tổ chuyên môn 5.
- Trường tiểu học, Huyện
- Đối tượng: Tìm các biện pháp đổi mới, cải tiến nhằm nâng cao hiệu quả sinh hoạt chuyên môn ở trường tiểu học.

3. Mục đích:

Để đạt được mục tiêu dạy học thì việc đổi mới cách sinh hoạt chuyên môn trong tổ khối sao cho đạt hiệu quả cao là một vấn đề hết sức cần thiết trong thực tiễn hiện nay ở các trường học nói chung và của trường Tiểu học nói riêng, trong đó mỗi thành viên trong tổ là một hạt nhân quan trọng. Nhằm nâng cao nhận thức về công tác bồi dưỡng chuyên môn cho đội ngũ tổ khối trường, khối phó chuyên môn trong nhà trường, nhất là việc sinh hoạt chuyên môn tập trung theo tổ, khối và đặc biệt là ý

thức tự học, tự bồi dưỡng; tinh thần mạnh dạn, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm của mỗi giáo viên trong việc thực hiện đạo đức nghề nghiệp, trau dồi nghiệp vụ tay nghề, nghiệp vụ sư phạm trong sự nghiệp trồng người mà Đảng và Nhà nước đã tin tưởng giao cho những người làm công tác dạy học. Thực hiện chuyên đề này chúng tôi hy vọng sẽ góp phần nâng cao chất lượng buổi sinh hoạt chuyên môn, qua đó nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên và góp phần nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường.

4. Điểm mới của đề tài:

Thay đổi được tư duy của những người điều hành công tác sinh hoạt chuyên môn. Thay đổi được nhận thức, cách nghĩ, cách vận dụng vào thực tiễn của những người trực tiếp làm công tác giảng dạy. Trong đó điểm nổi bật là tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm của mỗi cá nhân khi thực hiện nhiệm vụ được phân công. Những biện pháp được đưa ra thực hiện đảm bảo tính khoa học, phù hợp với mỗi giáo viên, mỗi tổ khối và sát với thực tế. Khi áp dụng các biện pháp đó, mỗi giáo viên cảm thấy thoải mái, tự tin hứng thú khi tham gia sinh hoạt chuyên môn. Từ đó, mỗi giáo viên đã tự học hỏi và nâng cao năng lực chuyên môn, kỹ năng sư phạm và phát huy khả năng sáng tạo của mình trong việc áp dụng các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học. Các biện pháp có thể áp dụng được ở tất cả các trường đặc biệt là các trường vùng sâu, xa có hoàn cảnh khó khăn.

Chương 1.

CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA VIỆC SINH HOẠT CHUYÊN MÔN TRONG CÁC TỔ KHỐI VÀ NHÀ TRƯỜNG:

1. Các định nghĩa, khái niệm:

Sinh hoạt chuyên môn là hoạt động thường xuyên của nhà trường và là một trong những hình thức bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên, giúp giáo viên chủ động lựa chọn nội dung, phương pháp dạy học cho phù hợp với từng đối tượng học sinh của lớp - trường mình. Để một buổi sinh hoạt chuyên môn có hiệu quả, các chuyên đề phải thỏa mãn tối thiểu các điều kiện sau:

Phải được bắt nguồn từ việc giải quyết các vấn đề khó, hoặc các vấn đề mới phát sinh trong thực tế giảng dạy. Bám sát định hướng đổi mới phương pháp giáo dục và kiểm tra đánh giá hiện nay. Mang tính phổ biến và khả thi. Đảm bảo nguồn lực và các điều kiện cơ sở vật chất. Nâng cao sinh hoạt chuyên môn không chỉ giúp mỗi giáo viên nâng cao năng lực chuyên môn cho bản thân mà Sinh hoạt chuyên môn còn là môi trường để tình đồng nghiệp nảy nở và phát triển giữa tất cả giáo viên, giúp họ hỗ trợ lẫn nhau trong công tác; hình thành môi trường học tập tốt đẹp cũng như truyền thống, bản sắc văn hóa riêng của nhà trường. Sinh hoạt chuyên môn nhằm nâng cao khả năng nghiên cứu, đúc rút kinh nghiệm, ứng dụng tiến bộ khoa học giáo dục cho cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên trong hoạt động quản lý và giáo dục, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động giáo dục và thực hiện các mục tiêu đổi mới của Ngành.

Các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện công tác sinh hoạt chuyên môn trong trường tiểu học.

Chương 2:

THỰC TRẠNG CHẤT LƯỢNG SINH HOẠT CHUYÊN MÔN HIỆN NAY

1. Vài nét về đặc điểm tình hình ở địa phương ở:

-, Huyện, tỉnh Là nơi vùng sâu, vùng xa sông ngòi chằng chịt. Lộ nông thôn chưa nhiều, người dân sống chủ yếu bằng nghề nuôi tôm cua một cách tự phát không có khoa học kỹ thuật. Xã lại là xã đặc biệt khó khăn.

- Trường Tiểu học nằm trên địa bàn xã đặc biệt khó khăn. Tỷ lệ hộ nghèo 20 %. Đa phần phụ huynh học sinh hằng ngày làm thuê kiếm sống.

- Chính vì vậy, việc vận động các em đi học rất là khó khăn. Mặt khác, đa số gia đình các em có đời sống khó khăn nên việc quan tâm đến việc học tập của các em hầu như được khoán trắng cho giáo viên.

Quy mô trường lớp, học sinh tiếp tục được ổn định, kế hoạch năm học:

Trường Tiểu học có lớp với..... học sinh đạt tỷ lệ học sinh/ lớp. Trường gồm 03 điểm trường, nhà trường được chia làm 05 tổ chuyên môn gồm: tổ 1, tổ 2, tổ 3, tổ 4 tổ 5. Sự phân công nhiệm vụ trong các tổ sẽ dựa vào năng lực của các giáo viên và dựa vào số lượng học sinh trong từng tổ khối. Người làm tổ trưởng phải là người có năng lực quản lý, có năng lực chuyên môn trong tổ.

2. Thực trạng

2.1 Thuận lợi

Được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sát sao của các cấp. Ban giám hiệu nhà trường và các ban ngành đoàn thể đóng trên địa bàn, nhất là việc ban hành các chủ trương, chính sách đầu tư cho Giáo dục và Đào tạo; công tác tham mưu, quản lý, chỉ đạo của ngành tiếp tục có nhiều đổi mới mang lại hiệu quả tích cực, tạo niềm tin và động lực cho toàn trường giữ vững kỷ cương, trách nhiệm và uy tín. Đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên ổn định, đảm bảo về số lượng và chất lượng, có tinh thần học tập, bồi dưỡng nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm tạo được sự đồng thuận trong việc quyết tâm chấn chỉnh kỷ cương trong dạy học có ý thức đổi mới phương pháp và nâng cao hiệu quả giáo dục, trong quản lý.

2.2. Khó khăn

Hiện nay các buổi sinh hoạt chuyên môn trong các nhà trường còn có tình trạng đơn điệu cả về hình thức và nội dung, chưa đạt hiệu quả cao. Chất lượng chuyên môn cũng như khả năng tự học, tự bồi dưỡng của một số giáo viên còn hạn chế dẫn đến hiệu quả các buổi sinh hoạt chuyên môn chưa cao.

3. Nguyên nhân

Đơn vị trường học chúng tôi là Là nơi vùng sâu, vùng xa sông ngòi chằng chịt. Lộ nông thôn chưa nhiều, người dân sống chủ yếu bằng nghề nuôi tôm cua một cách tự phát không có khoa học kỹ thuật. Xã lại là xã đặc biệt khó khăn. Do một số nguyên nhân sau:

- Chương trình giáo dục hiện hành một số giáo viên mới chưa cập nhật đầy đủ nội dung.

- Nội dung đưa ra trao đổi còn chưa phong phú, chưa đi sâu vào các vấn đề trọng tâm đổi mới phương pháp dạy học và tháo gỡ những khó khăn cho giáo viên trong tổ.

- Về việc dự giờ trong một số lần sinh hoạt chuyên môn còn chưa có

hiệu quả do trong không gian lớp học còn chật hẹp, số lượng giáo viên dự giờ đông, học sinh trong lớp nhiều. Sau khi dự giờ xong, đến phần thảo luận đánh giá rút kinh nghiệm, một số giáo viên chưa mạnh dạn đóng góp ý kiến cho đồng nghiệp hoặc có đóng góp còn nể nang.

- Một số giáo viên còn chưa mạnh dạn, chưa chịu khó suy nghĩ, chưa dám chịu trách nhiệm. Chưa có tinh thần cầu thị, cầu tiến còn thụ động trông chờ ỷ lại sự điều hành của Ban giám hiệu, của khối trưởng, khối phó và những người có tuổi nghề, tuổi đời cao hơn.

Chương 3:

I. CÁC BIỆN PHÁP ĐỂ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG BUỔI SINH HOẠT CHUYÊN MÔN

1. Biện pháp 1

a. Mục tiêu:

Nâng cao nhận thức, đổi mới tư duy, cách nghĩ, cách làm cho đội ngũ điều hành và giáo viên.

b. Nội dung:

Quán triệt mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của công tác sinh hoạt chuyên môn trong trường tiểu học.

c. Cách thực hiện:

Tổ chức cho giáo viên xác định các nội dung sinh hoạt chuyên môn dựa trên nhu cầu của từng người đã xác định trong kế hoạch năm học nhằm nâng cao chất lượng dạy và học.

Nội dung chuyên đề được lựa chọn đa dạng và xuất phát từ các vấn đề trong thực tế giảng dạy. Xác định nội dung cơ bản trọng tâm mà đa số giáo viên đều có nhu cầu bồi dưỡng. Lựa chọn thời gian, địa điểm tổ chức khoa học nhằm phát huy và khai thác tối đa các nguồn lực cho buổi sinh hoạt chuyên môn. Tạo không khí thoải mái, thoải mái cho tất cả những thành viên tham gia sinh hoạt chuyên môn. Phân công nhiệm vụ cụ thể rõ ràng cho từng bộ phận, từng cá nhân. Chuẩn bị các điều kiện cần thiết để buổi sinh hoạt

chuyên môn đạt hiệu quả cao nhất.

2. Biện pháp 2

a. Mục tiêu:

Giúp giáo viên đi sâu vào các vấn đề trọng tâm đổi mới phương pháp dạy học và tháo gỡ những khó khăn cho giáo viên trong tổ.

b. Nội dung:

Xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên môn với nội dung sinh hoạt phong phú, đi sâu vào các vấn đề trọng tâm đổi mới phương pháp dạy học và tháo gỡ những khó khăn cho giáo viên trong tổ.

c. Cách thực hiện

- Các tổ khối từ khối 1 đến khối 5 phối kết hợp cùng nhau thảo luận xây dựng nội dung sinh hoạt chuyên môn. Tập trung vào các nội dung cụ thể mà cán bộ, giáo viên quan tâm, gặp vướng mắc, khó khăn cần chia sẻ, hỗ trợ trong quá trình dạy và học. Một số nội dung sinh hoạt chuyên môn:

+ Đối với cách đánh giá học sinh theo thông tư 22/2016 BGD&ĐT ngày 22 tháng 9 năm 2016;

+ Đối với chương trình hiện hành: tập trung vào bồi dưỡng kiến thức Toán, Tiếng Việt, ... Ngoài ra, có thể thêm những nội dung khác mà thấy cần thiết với giáo viên và có tác dụng nâng cao chất lượng dạy và học.

- Cần nghiên cứu kỹ các tài liệu, công văn hướng dẫn về nội dung sinh hoạt chuyên môn được đưa ra.

- Trong kế hoạch cần nêu rõ: nội dung sinh hoạt, người thực hiện, lớp

thực hiện, thời gian - địa điểm thực hiện nội dung,...